

ตลาดส้มแข่งขันสูงในอินโดนีเซีย

ข้อเท็จจริงข่าว : การนำเข้าส้มจากประเทศต่างๆ แม้จะทำให้ประเทศอินโดนีเซียมีส้มแปลกใหม่หลายสายพันธุ์ แต่เป็นอันตรายต่อผู้ผลิตส้มและผู้ค้าส้มในประเทศที่ต้องแข่งขันอย่างยากลำบาก

Tuti แม่ค้าขายผลไม้ที่ตลาดมา 39 ปี กล่าวว่า เลิกขายส้มเมดาน เนื่องจากหน้าตาส้มไม่สวยและคุณภาพต่ำ สีซีดและไม่ค่อยหวาน ปัจจุบันจำหน่ายส้ม เช่น ส้มแมนดารินจากจีน และ Navel จากออสเตรเลีย อียิปต์ ตุรกี และสหรัฐอเมริกา มีผิวสีสวย เรียบเนียน และรสชาติสดชื่น สถานการณ์คล้ายกันพบได้ที่ตลาด Kebayoran Lama ในจาการ์ตาตอนใต้

การบริโภคเพิ่มขึ้นทำให้อินโดนีเซียเป็นตลาดสำคัญสำหรับประเทศผู้ส่งออกส้มอย่างปากีสถาน ได้เสนอส้ม Kinnow ให้กับร้านค้าปลีกยักษ์ใหญ่ในอินโดนีเซีย ปี 2559 ส่งออกส้ม Kinnow มายังอินโดนีเซีย 23 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และคาดว่าตัวเลขจะเติบโตอย่างมากในอินโดนีเซีย ข้อมูลจากสถานทูตปากีสถาน

สถิติต่างๆ แสดงให้เห็นว่าปริมาณส้มที่นำเข้าเพิ่มขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา จากปี 2549 - 2558 ปริมาณเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.4 ปี 2558 มีตัวเลขทั้งสิ้น 106,140 ตัน จีนยังคงเป็นแหล่งนำเข้าส้มที่ใหญ่ที่สุด รองลงมาคือ ปากีสถาน ออสเตรเลีย แอฟริกาใต้ และอียิปต์ จากข้อมูลกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย ผลผลิตส้มในประเทศลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับการนำเข้า โดยเฉลี่ยลดลงร้อยละ 30 ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน

Tertib Ginting เกษตรกรไร้ส้มจากหมู่บ้าน Gurukinayan ใน Karo สุมาตราตอนเหนือ กล่าวว่า รายได้ลดลงอย่างมากตั้งแต่มีการนำเข้าส้มสู่ตลาดในประเทศ ผู้นำเข้ากล้าที่จะขายส้มในราคาถูก ขณะที่เกษตรกรไม่สามารถทำได้เพราะค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานค่อนข้างสูง และแบกรับต้นทุนส้มที่ขายไม่หมดในตลาด โดยค่าขนส่งส้มเมดานจาก Karo ไปยังจาการ์ตาโลกรั่มละ 2,500 รูเปียห์ (18 เซนต์สหรัฐ) ทำให้ไม่สามารถตั้งราคาขายสูง ราคาส้มเมดานปัจจุบันสูงสุดอยู่ที่กิโลกรัมละ 24,000 รูเปียห์ ขณะที่การนำเข้าส้ม Navel ขายกิโลกรัมละประมาณ 28,000 รูเปียห์

รัฐบาลไม่ได้กำหนดโควตาการนำเข้าส้มชัดเจน แต่ใช้มาตรการบางประการเพื่อรักษาสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ Sarwo Edhi ผู้อำนวยการด้านผลไม้และดอกไม้ กระทรวงเกษตร กล่าวว่าผู้นำเข้าต้องได้รับหนังสือแนะนำในการนำเข้าสินค้าพืชสวน (RPIH) ก่อน ซึ่งกระทรวงพิจารณาจากข้อมูลอุปทานและอุปสงค์รายเดือน มาตรการอื่น ๆ เช่น การจำกัดท่าเรือที่ให้นำเข้าผลไม้

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

ส้มปากีสถานเข้าสู่ประเทศผ่านท่าเรือ Tanjung Priok ในกรุงจาการ์ตา ท่าเรือ Tanjung Perak ในชาวตะวันออก ท่าเรือ Belewani ในสุมาตราตอนเหนือ ท่าเรือ Soekarno Hatta ในสุราเวสีตอนใต้ และสนามบินนานาชาติ Soekarno Hatta ในจังหวัด Banten ส้มที่นำเข้ามาจากประเทศจีนจะผ่านท่าเรือต่าง ๆ ยกเว้นท่าเรือ Tanjung Priok

สถานทูตปากีสถานแถลงข่าวระบุว่า จำนวนส้ม Kinnow ของปากีสถานที่ส่งมายังจาการ์ตา และปัจจุบันวางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตที่สำคัญต่าง ๆ เช่น คาร์ฟูร์ Ranch Market Hypermart และ Giant ส้ม Kinnow มีขนาดใหญ่ ปอกเปลือกง่าย และมีรสชาติ ที่เป็นเอกลักษณ์มาจากดินและสภาพภูมิอากาศที่ทำการเพาะปลูก ซึ่งเป็นการดำเนินการภายใต้ความตกลง (Preferential Trade Agreement) โดยปากีสถานยกเว้นอากรนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (CPO)

กระทรวงประมาณการอุปสงค์ปีนี้จะอยู่ที่ 1.94 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตในประเทศ 2.13 ล้านตัน ส้มขาดแคลนในช่วงต้นปีจนถึงเดือนเมษายน และจะมีผลผลิตส่วนเกินในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงสิ้นปี

รัฐบาลอินโดนีเซียมีแผนผลักดันการผลิตผลไม้เมืองร้อนโดยการขยายพื้นที่เพาะปลูก พัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและระบบคมนาคมเพื่อลดค่าขนส่ง เพื่อดำเนินการตามกรอบแผนพัฒนาให้อินโดนีเซียเป็นผู้ผลิตผลไม้เมืองร้อนรายใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปี ค.ศ. 2025 และรายใหญ่ที่สุดในโลกในปี ค.ศ. 2045

Benny Kusbini ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กล่าวว่า รัฐบาลควรจะช่วยและผลักดันสินค้าในประเทศเพื่อสามารถแข่งขันกับสินค้าที่นำเข้า และเริ่มรณรงค์ส่งเสริมให้ประชากรบริโภคผลผลิตภายในประเทศ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของผลไม้โดยภาพรวม การเก็บรักษาผลไม้หลังการเก็บเกี่ยวโดยใช้ตู้แช่เย็น และจัดให้มีพื้นที่การผลิตในประเทศ

บทวิเคราะห์/ข้อคิดเห็น/เสนอแนะของ สคต. : ตลาดส้มของอินโดนีเซียมีการแข่งขันสูง เนื่องจากการนำเข้าส้มจากจีน ออสเตรเลีย ตุรกี อียิปต์ สหรัฐอเมริกา และปากีสถาน ส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตส้มในประเทศ เนื่องจากคุณภาพของส้มที่นำเข้ามีราคาถูก คุณภาพดี รสชาติอร่อย และผิวสวย การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานในประเทศยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตส้มในประเทศ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการขนส่งค่อนข้างสูง ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าที่นำเข้าที่มีราคาไม่สูงมาก รัฐบาลอินโดนีเซียควมคุมการนำเข้าพืชสวน ทั้งกฎระเบียบในการนำเข้า และการจำกัดโควตานำเข้า คาดว่าในอนาคตอาจมีนโยบายเกี่ยวกับการนำเข้าส้มจากต่างชาติ และกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพผลผลิตในประเทศให้สามารถแข่งขันกับสินค้าที่นำเข้าได้ หากโครงสร้างพื้นฐานในประเทศเสร็จสมบูรณ์จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า

ผู้ส่งออกผลไม้ไทยที่ส่งมายังประเทศอินโดนีเซียควรติดตามกฎระเบียบด้านการนำเข้าพืชสวนอย่างใกล้ชิด เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบอยู่เสมอ

ที่มา : หนังสือพิมพ์ Jakarta Post, *Foreign oranges put Indonesia's own in tight squeeze*, วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2560

หนังสือพิมพ์ Jakarta Post, *Pakistan boosts orange exports to Indonesia*, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560